(ជ-១៩៥០-៧-១៩៤៥)
RECIE DU DEPOT LEGAL

គីម-សែត
អតីតគ្រូបង្រៀន

ទស្សលោកនីតិ

និងករណីយកិច្ចចំពោះលោកនីតិ

ARCHIVES NATIONALES
COTE B.218
1813-172
1956
ជាតិ
172
159

សម្រាប់សិស្សថ្នាក់

មធ្យមដ្ឋាន – ឧត្តមដ្ឋាន – និងពលរដ្ឋគ្រប់ប្រភេទ

៩.៩.៦ ១១-៣-៥៧

ពួកសៀវភៅសិក្សា

ឧត្ត
លោកនីតិ

សម្រាប់គ្រប់ថ្នាក់
នៃបឋមភូមិ សិក្សាបំពេញវិជ្ជា

រៀបរៀងដោយ

គីម-សែត

អតីតសិស្សសាលាគរុវិជ្ជាភ្នំពេញ
អតីតគ្រូបង្រៀនមានសញ្ញាប័ត្រគរុកោសល្យសម្បទានៅកម្ពុជាក្រោម

ផ្សាយចេញពី

លេខ ៤១៩ ក
មហាវិថីព្រះបាទមុនី-
វង្ស

បោះពុម្ពលើកទី ១

ព.ស. ២៤៩៩ គីជ.ហួរ គ.ស. ១៩៥៧

អារម្ភកថា

ក្នុងសៀវភៅនេះ មានមេរៀនគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ថ្នាក់ទាំងឡាយនៃបឋមភូមិសិក្សាបំពេញវិជ្ជា ព្រមទាំងមានពាក្យពន្យល់ និងពាក្យសួរ ប្រាបតាមវិធីគរុកោសល្យផង ។

ក្រៅពីមេរៀន ដែលមានត្រាទុកក្នុងកម្មវិធីសិក្សាជាផ្លូវការ ខ្ញុំបានបញ្ចូលមេរៀនផ្សេងទៀត ដែលមានប្រយោជន៍សំខាន់ ក្នុងការអប់រំស្មារតីប្រជាជនឲ្យបេះស្នេហាឯករាជ្យ អធិបតេយ្យនិងសេរីភាព ។

សរសេរនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃបុណ្យខួប
រំឭកឯករាជ្យជាតិ, ឆ្នាំ១៩៥៦

គីម - សែត

ជំពូកទី ១

ភូមិ — ឃុំ — មុខងាររបស់មេឃុំ — មនុស្សចំណុះឃុំ ករណីយកិច្ចរបស់មណ្ដាជនក្នុងឃុំ — ស្រុក — ស្រុកទាំងឡាយនៅប្រទេសខ្មែរ — មុខងាររបស់ចៅហ្វាយស្រុក — ខេត្ត — មុខងាររបស់ចៅហ្វាយខេត្ត ។

— អំពីភូមិ —

មេរៀន — ផ្ទះសំណៅច្រើនរួមគ្នា បានជាភូមិ ។ ភូមិមានធំមានតូច មិនដូចគ្នាទេ ។ តំបន់ដែលមិនសូវមានផ្លូវកាត់គ្នាទៅវិញទៅមក, ប្រជាជនពិបាកប្រកបអាជីវកម្ម ភូមិក្នុងតំបន់នោះ មានផ្ទះសំណៅតិច ។ ឯភូមិណាដែលធំទូលាយ មានផ្លូវកាត់គ្នាទៅវិញទៅមកបានដោយងាយ ប្រជាជនចូលទៅនៅច្រើនកុះករ ។

ពាក្យពន្យល់ –

អាជីវកម្ម = របរចិញ្ចឹមជីវិត ។

ប្រជាជន = មនុស្សដែលរស់នៅក្នុងភូមិ ។

ពាក្យសួរ –

១ – ភូមិអ្នកឈ្មោះអ្វី ?

២ – ដូចម្ដេច ដែលហៅថាភូមិ ?

៣ – ដូចម្ដេច បានជាមានភូមិខ្លះតូច ខ្លះធំ ?

៤ – ភូមិអ្នកមានផ្ទះ ប្រហែលប៉ុន្មានខ្នង ?

៥ – ក្នុងភូមិអ្នក មានជនបរទេស នៅឬទេ ?

-- អំពីឃុំ --

មេរៀន — ភូមិច្រើនរួមគ្នាមកបានជាឃុំ ។ ឃុំមានតូចមានធំ តាមបញ្ញត្តិកដការរដ្ឋបាល ។ ក្នុងឃុំនីមួយៗមានមន្ត្រីម្នាក់ជាអាណាព្យាបាលលើឃុំ ហៅថាមេ-ឃុំ ។ មន្ទីរដែលមេឃុំធ្វើការ ហៅថា សាលាឃុំ ។ ក្នុងសាលាឃុំ មានស្មៀន , មានជំទប់ ក្រុមជំនុំ ៤ នាក់ ហើយនឹងមេភូមិជួយធ្វើការផង ។

ពាក្យពន្យល់ —

បញ្ញត្តិ = បំរាម , ការចេញបង្គាប់ ។

រដ្ឋបាល = ការគ្រប់គ្រងប្រទេស , ប្រឹក្សាការសម្រាប់ប្រទេស ។

អាណាព្យាបាល = ការមានអំណាចគ្រប់គ្រង , អ្នកគ្រប់គ្រង ។

ពាក្យសួរ –

១ – អ្នកនៅឃុំណា?

២ – ដូចម្ដេច ហៅថាឃុំ ?

៣ – ប្រជាជនក្នុងឃុំ ត្រូវស្ដាប់បង្គាប់អ្នកណា ?

៤ – អ្នកណាខ្លះ នៅធ្វើការក្នុងសាលាឃុំ ?

- មុខងាររបស់មេឃុំ -

មេរៀន - មេឃុំ ជាមន្ត្រីឃុំ ដែលបានជ្រើសតាំងដោយប្រជាជនក្នុងឃុំ តាមវិធីបោះឆ្នោត ។ មេឃុំត្រូវបំពេញមុខងារដូចតទៅ ៖

១ - ត្រូវការពារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់គ្រប់ជំពូកក្នុងឃុំ ។

២ - ត្រូវទទួលពាក្យបណ្ដឹងអំពីបណ្ដាស្រុកក្នុងឃុំ ។

៣ - ត្រូវផ្សះផ្សាគូសត្រូវ ។ បើគូសត្រូវពុំសុខចិត្ត ត្រូវបញ្ជូនពាក្យទៅចៅហ្វាយស្រុក តាមរយៈ ដើម្បីឲ្យតុលាការជំនុំជំរះតាមច្បាប់ ។

៤ - ត្រូវការពារស្រុកឲ្យបានសន្តិសុខ ទីងចំរើនក្នុងការប្រកបមុខរបរជីវកម្ម ។

ពាក្យពន្យល់

មុខងារ = កិច្ចការដែលត្រូវបំពេញ , ភារៈកិច្ច របស់មនុស្សម្នាក់ៗ ឬរបស់ជន មួយក្រុម ។

តាមវយ: = តាមលំដាប់ជាន់ថ្នាក់ ពីទាបទៅខ្ពស់ ឬពីខ្ពស់ចុះមកទាប ។

សន្តិសុខ = ការមិនមានចលាចល, មិនភ្ញាក់ផ្អើល ។ សេចក្ដីសុខក្សេមក្សាន្ត ។

អាជីវកម្ម = របរចិញ្ចឹមជីវិត ។

ពាក្យសួរ. —

១ — អ្នកណាជ្រើសតាំងមេឃុំ ?

២ — បើសិនណា អ្នកបានធ្វើជាមេឃុំ អ្នកនឹងបំពេញ មុខងារដូចម្ដេចខ្លះ ?

៣ — មេឃុំរបស់អ្នកសព្វថ្ងៃនេះ បានបំពេញមុខងារត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ឬទេ ?

៤ — នឹងមានអ្វីប្លែកនៅក្នុងឃុំ បើមេឃុំជាមន្ត្រីទុច្ចរិត ? បើជាមន្ត្រីសុចរិតល្អវិញ ?

- មនុស្សបំណុះឃុំ -

មេរៀន .- ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើង មានជនបរទេសអា-ស្រ័យនៅច្រើនណាស់ ៗ ក្នុងភូមិ, ក្នុងឃុំ គេឃើញមានជនជាតិចិន វៀតណាមជាច្រើន ; ខ្លះនៅលាយឡំនឹងខ្មែរ ខ្លះនៅជាក្រុមរបស់គេ ។ ជនទាំងនេះមិនទុកជាប្រជាជនរបស់យើងទេ ក៏ប៉ុន្តែទុកជារាស្ត្រចំណុះឃុំរបស់យើង ពីព្រោះពួកនេះមានទីលំនៅក្នុងរយៈឃុំ ប្រកបការរកស៊ីជាមួយប្រជាជនខ្មែរ ហើយបានបង់ពន្ធជាគ្រប់ជំពូក ជូនរាជការក្នុងឃុំនោះ ។ បណ្ដាជនក្នុងឃុំត្រូវស្គាល់ករណីយកិច្ចរបស់ខ្លួនហើយត្រូវស្រឡាញ់គ្នា រួមកម្លាំងសាមគ្គីគ្នាឲ្យបានរឹងប៉ឹង ៗ

ពាក្យពន្យល់

ជនបរទេស = ជនក្រៅប្រទេស , មនុស្សដែលមាន

ដែលមានជាតិដោយឡែក ៗ

ករណីយកិច្ច = កិច្ចដែលត្រូវប្រព្រឹត្តជាការចាំបាច់ ៗ

មុខងាររបស់មនុស្សម្នាក់ៗឬជនមួយក្រុមៗ

សាមគ្គី = សេចក្ដីព្រមព្រៀងរួមកំលាំងចិត្តកំលាំង

កាយជាមួយគ្នា ៗ

ពាក្យសួរ. —

១ -ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានបណ្ដាជនចំនួនប៉ុន្មាននាក់ ?

២ – ក្រៅអំពីប្រជាជនខ្មែរ មានជនជាតិអ្វីខ្លះ មករស់នៅលើទឹកដីខ្មែរ ?

៣ – ដូចម្ដេច ហៅថា មនុស្សចំណុះឃុំ ?

៤ – បណ្ដាជនក្នុងឃុំ ត្រូវមានចិត្តដូចម្ដេចនឹងគ្នា ?

- ករណីយកិច្ច របស់បណ្ដាជន ក្នុងឃុំ -

មេរៀន

បណ្ដាជនក្នុងឃុំ ត្រូវស្គាល់ និងត្រូវបំពេញករ-ណីយកិច្ច របស់ខ្លួន ដូចតទៅ ៖

១ - ត្រូវជួយទំនុកបំរុងរាជការឃុំ នៅពេលដែលជួបប្រទះនឹងការវិបាក ៗ

២ - ត្រូវប្រតិបត្តិតាមច្បាប់បញ្ញត្តិដូចមានខាងក្រោម-នេះ ៖

ក -) ត្រូវបង់ពន្ធគ្រប់ជំពូក ជូនរាជការ ៗ

ខ -) កាលណាមានមនុស្សទុច្ចរិត ត្រូវប្ដឹងដល់មេឃុំភ្លាម ៗ

គ -) បើចង់ទៅនៅទីកន្លែងណាផ្សេងទៀត ត្រូវប្ដឹងមេឃុំ ឲ្យបំណាយឈ្មោះចេញពីបញ្ជីឃុំចាស់ ៗ

ឃ -) ត្រូវយកកូនទៅបណ្ដុះអុតនឹងចាក់ថ្នាំ ការពារ

ជម្ងឺផ្សេងៗ ។

ង-) កូនអាយុបាន៦ឆ្នាំ ត្រូវបញ្ជូនទៅសាលារៀនកុំខាន ។

ច-) បើរើសបានវត្ថុអ្វីក្តី ឬចាប់បានសត្វពាហនៈក្តី ត្រូវនាំយកទៅភ្នាក់ងារឃុំ យ៉ាងឆាប់ ។

ឆ-) បើមានកូនកើតឬស្លាប់ ឬធ្វើបុណ្យតាមផ្សេងៗ ត្រូវទៅប្តឹងមេឃុំកុំខានឡើយសោះ ។

ពាក្យពន្យល់ :-

ការវិបាក = ការមានអាសន្ន, ការជួបប្រទះនឹងឧបសគ្គ ។

មនុស្សទុច្ចរិត = អ្នកប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ ។

ប្រតិបត្តិ = ធ្វើតាម, គោរពតាមបទបញ្ជា ។

ពាក្យសួរ. —

១ — អ្នកនៅឃុំណា ?

២ — ក្នុងឃុំអ្នក មានជនបរទេសអាស្រ័យនៅឬទេ ? គឺជាតិណាខ្លះ ?

៣ — ដូចម្ដេចហៅថាមនុស្សចំណុះឃុំ ?

៤ — មនុស្សចំណុះឃុំ ត្រូវបំពេញករណីយកិច្ចដូចម្ដេចខ្លះ ?

- អំពីស្រុក -

មេរៀន.-

ឃុំច្រើនរួមគ្នា បានជាស្រុក ។ ក្នុងស្រុកនីមួយ ៗ មានមន្ត្រីភ្នាក់ងារជាចៅហ្វាយស្រុក ជាអ្នកត្រួតត្រា មើលការខុសត្រូវលើស្រុក ។ មន្ទីរដែលចៅហ្វាយស្រុកធ្វើការហៅថាសាលាស្រុក ។ ក្នុងសាលាស្រុក មានបាឡាត់ស្រុក, យោក្បត់ ស្មៀននិងប៉ូលីស ជួយធ្វើការចៅហ្វាយស្រុកផង ។

ពាក្យពន្យល់.-

មន្ត្រី = អ្នកប្រឹក្សា ។

យោក្បត់ = ឋានន្តរៈមន្ត្រីថ្នាក់មួយ ។

ពាក្យសួរ.-

១- ឃុំច្រើនរួមគ្នាមកបានជាអ្វី ?

២- អ្នកណាជាអាណាព្យាបាលលើស្រុក ?

៣ - ក្នុងសាលាស្រុក អ្នកឃើញមន្ត្រីណាខ្លះ?

– ស្រុកទាំងឡាយនៅប្រទេសខ្មែរ –

មេរៀន .–

ស្រុកមានតូចមានធំ មិនដូចគ្នាទេ តាមបញ្ញត្តិពជការវត្តុផល ។

ស្រុកទាំងឡាយនៅប្រទេសខ្មែរគឺ៖

១ – ស្រុកភ្នំពេញ

២ – ស្រុកពញាឮ

៣ – ស្រុកខ្សាច់កណ្ដាល

៤ – ស្រុកមុខកំពូល

៥ – ស្រុកកៀនស្វាយ

៦ – ស្រុកល្វាឯម

៧ – ស្រុកកណ្ដាលស្ទឹង

៨ – ស្រុកលើកដែក

៩ – ស្រុកស្អាង

១០ — ស្រុកកោះធំ

១១ — ស្រុកកំពង់សៀម

១២ — ស្រុកព្រៃឈរ

១៣ — ស្រុកជើងព្រៃ

១៤ — ស្រុកចំការលើ

១៥ — ស្រុកកោះសូទិន

១៦ — ស្រុកត្បូងឃ្មុំ

១៧ — ស្រុកក្រូចឆ្មារ

១៨ — ស្រុកមេមត់

១៩ — ស្រុកស្ទឹងត្រែង

២០ — ស្រុកស្រែសន្ធរ

២១ — ស្រុកកងមាស

២២ — ស្រុកកំពត

២៣ — ស្រុកព្រៃនប់

២៤ – ស្រុកបន្ទាយមាស

២៥ – ស្រុកកំពង់ត្រាច

២៦ – ស្រុកកំពង់សោម

២៧ – ស្រុកឈូក

២៨ – ស្រុកកោះកុង

២៩ – ស្រុកដំណាប់

៣០ – ស្រុកព្រៃវែង

៣១ – ស្រុកកំចាយមារ

៣២ – ស្រុកពាក់នី

៣៣ – ស្រុកស៊ីធរកណ្ដាល

៣៤ – ស្រុកបាភ្នំ

៣៥ – ស្រុកអាំងបីញ

៣៦ – ស្រុកកំពង់ត្របែក

៣៧ – ស្រុកកញ្ជៀប

៣៨ – ស្រុកបរិបូណ៌

៣៩ – ស្រុកកំពង់លែង

៤០ – ស្រុកកំពង់ត្រឡាច

៤១ – ស្រុករលាប្អៀរ

៤២ – ស្រុកតាំងផ្ដោច

៤៣ – ស្រុកត្រាំង

៤៤ – ស្រុកគិរីវង់

៤៥ – ស្រុកបាទី

៤៦ – ស្រុកសំរោង

៤៧ = ស្រុកព្រៃកប្បាស

៤៨ = ស្រុកត្រាំកក់

៤៩ = ស្រុករំដួល

៥០ = ស្រុកស្វាយទាប

៥១ – ស្រុករមាសហែក

៥២ — ស្រុកកំពង់ស្វាយ
៥៣ — ស្រុកសណ្ដាន់
៥៤ — ស្រុកព្រំទេព
៥៥ — ស្រុកបារាយណ៍
៥៦ — ស្រុកស្ទោង
៥៧ — ស្រុកសន្ទុក
៥៨ — ស្រុកសៀមរាប
៥៩ — ស្រុកពួក
៦០ — ស្រុកសូទ្រនិគម
៦១ — ស្រុកជីក្រែង
៦២ — ស្រុកក្រឡាញ់
៦៣ — ស្រុកសម្បូណ៌
៦៤ — ស្រុកស្រួល
៦៥ — ស្រុកឆ្លូង

៦៦ - ស្រុកសំរោងទង

៦៧ - ស្រុកគងពិសី

៦៨ - ស្រុកថ្ពង

៦៩ - ស្រុកភ្នំស្រួច

៧០ - ស្រុកបាកាន

៧១ - ស្រុកភ្នំក្រវាញ

៧២ - ស្រុកក្រគរ

៧៣ - ស្រុកស្ទឹងត្រែង

៧៤ - ស្រុកវឺនសៃ

៧៥ - ស្រុកសៀមបូក

៧៦ - ស្រុកសៀមប៉ាង

៧៧ - ស្រុកឡុមផាត់

៧៨ - ស្រុកបាត់ជំបង

៧៩ - ស្រុកមោនបុស្សី

៨០ – ស្រុកទឹកផោរ

៨១ – ស្រុកសិរីសោភ័ណ

៨២ – ស្រុកមង្គលបូរី

៨៣ – តំបន់រដ្ឋបាលស្វាយចេក

៨៤ – តំបន់រដ្ឋបាលបាក់ព្រា

៨៥ – តំបន់រដ្ឋបាបេល្វា

ពាក្យសួរ –

១ – នៅប្រទេសខ្មែរ មានស្រុកប៉ុន្មាន ?

២ – ស្រុកទាំងនោះមានវិសាលភាពប៉ុន្មានគ្នា ឬទេ ?

៣ – ស្រុកអ្នក ឈ្មោះស្រុកអ្វី ?

៤ – ស្រុកអ្នកមានឃុំប៉ុន្មាន ?

– មុខងាររបស់ចៅហ្វាយស្រុក –

មេរៀន .–

ចៅហ្វាយស្រុក ជាមន្ត្រី ជ្រើសតាំង ដោយព្រះរាជរដ្ឋាភិបាល ។

ក្រសួងចៅហ្វាយស្រុក មានដូចតទៅ ៖

១ – ត្រូវធ្វើឲ្យរាស្ត្របានសេចក្ដីសុខ, បំបាត់ចោរ កំណាចចេញពីក្នុងស្រុក ដើម្បីឲ្យបានចំរើន គោគសម្បត្តិដល់ប្រជារាស្ត្រ ។

២ – ត្រូវរៀបចំស្រុកឲ្យបានថ្កុំថ្កើនរុងរឿង ធ្វើផ្លូវ, ធ្វើស្ពាន ជីកព្រែក, ធ្វើឲ្យមានផ្លូវចេញចូលកាន់ គ្នាទៅវិញទៅមក ពីស្រុកមួយទៅស្រុកមួយបាន ដោយងាយ ។

៣ – ត្រូវប្រមូលប្រាក់ពន្ធពីមេឃុំនានា យកទៅដាក់ ឃ្លាំង ឲ្យបានទាន់ពេលវេលា ។

៤– ត្រូវខ្នាតពន្យល់បណ្ដារាស្ត្រក្នុងស្រុក ឲ្យប្រតិបត្តិច្បាប់ស្រុកដោយត្រឹមត្រូវ, ពន្យល់ប្រជារាស្ត្រអំពីក្បួនអនាម័យ អំពីរបៀបរកស៊ី អំពីវិទ្យា-សាស្ត្រ ដើម្បីបំបាត់សេចក្ដីល្ងង់ខ្លៅ និងអប្រីយជំនឿផ្សេងៗ ចោលចេញ ។

ពាក្យពន្យល់

អនាម័យ= ភាពដែលមិនមានជម្ងឺ ។

វិទ្យាសាស្ត្រ= វិជ្ជាស្រាវជ្រាវ រិះរកសេចក្ដីពិតគ្រប់យ៉ាង ។

អប្រីយជំនឿ= ការជឿដោយឥតសមហេតុសមផល ។

ពាក្យសួរ

១ – អ្នកណាជ្រើសតាំងចៅហ្វាយស្រុក ?

២ – បើអ្នកបានធ្វើជាចៅហ្វាយស្រុក អ្នកបំពេញមុខងារដូចម្ដេចខ្លះ ?

៣– បើមានមេឃុំណាមួយ មិនខិតខំទារប្រាក់ពន្ធគ្រប់ជំពូកអំពីរាស្ត្រ តើរូបអ្នកដែលជាចៅហ្វាយស្រុកអ្នកត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

- អំពីខេត្ត -

មេរៀន.-

ស្រុកច្រើនរួមគ្នា កើតបានជាខេត្តៗ ប្រទេសកម្ពុជាមាន ១៤ ខេត្ត គឺ៖

១ - ខេត្តកណ្ដាល

២ - ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

៣ - ខេត្តតាកែវ

៤ - ខេត្តកំពត

៥ - ខេត្តព្រៃវែង

៦ - ខេត្តស្វាយរៀង

៧ - ខេត្តកំពង់ចាម

៨ - ខេត្តក្រចេះ

៩ - ខេត្តស្ទឹងត្រែង

១០ - ខេត្តកំពង់ធំ

១១ - ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

១២ - ខេត្តពោធិសាត់

១៣ - ខេត្តសៀមរាប

១៤ - ខេត្តបាត់ដំបង ។

ក្នុងខេត្តនីមួយ ៗ មានមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ម្នាក់ងារជា ចៅហ្វាយខេត្ត មើលត្រួតត្រាការខុសត្រូវ លើចៅហ្វាយស្រុក និងមន្ត្រីឯទៀតនៅក្នុងខេត្ត ។ មន្ទីរដែលមានលោកចៅហ្វាយខេត្តធ្វើការហៅថា សាលាខេត្ត ។

ពាក្យសួរ

១ - ស្រុកច្រើនរួមគ្នា កើតបានជាអ្វី ?

២ - អ្នកនៅក្នុងខេត្តណា ?

៣ - ប្រទេសកម្ពុជា មានខេត្តប៉ុន្មាន ?

៤ – លោកចៅហ្វាយខេត្ត នៅខេត្តអ្នក ឈ្មោះអ្វី ?

៥ – លោកធ្វើការនៅកន្លែងណា ?

- មុខងាររបស់ចៅហ្វាយខេត្ត -

មេរៀន

ចៅហ្វាយខេត្តជាមន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ ជ្រើសតាំងដោយព្រះរាជរដ្ឋាភិបាល ។

ក្រសួងចៅហ្វាយខេត្ត មានដូចតទៅ ៖

១ – ត្រូវប្រមូលប្រាក់ពន្ធ គ្រប់មុខពីចៅហ្វាយស្រុក ។

២ – ត្រូវរៀបចំខេត្តឲ្យបានចុះចើនរុងរឿង ឲ្យបានសន្តិសុខ នឹងចំរើនភោគសម្ប័ទ ។

៣ – ត្រូវទទួលពត៌មានផ្សេងៗ ពីចៅហ្វាយស្រុក ហើយពិនិត្យមើលឲ្យបានត្រឹមត្រូវ រួចបញ្ជូនទៅតាមក្រសួង ។

៤ – ត្រូវទទួលបញ្ជាបញ្ញត្តិអំពីរដ្ឋមន្ត្រី ហើយចាត់ការបង្គាប់ ទៅចៅហ្វាយស្រុកឲ្យប្រតិបត្តិតាម ។

ពាក្យពន្យល់

សន្តិសុខ = ភាពក្សេមក្សាន្ត មិនមានភិតភ័យ ។

ពត៌មាន = ដំណឹង, សេចក្តីរាយការណ៍ផ្សេងៗ ។

វេជ្ជបណ្ឌិត = នាម៉ឺនជាន់ខ្ពស់ខាងរដ្ឋបាលខេត្ត, អ្នកធ្វើនយោបាយ ដឹកនាំប្រទេស ទៅកាន់សេចក្តីចំរើន ។

ប្រតិបត្តិ = ធ្វើតាម ។

ពាក្យសួរ. —

១ — អ្នកណាជ្រើសតាំង ចៅហ្វាយខេត្ត ?

២ — ចៅហ្វាយខេត្ត ខេត្តសៀមរាប ឧនិវខេត្ត បាត់ដំបង មានឈ្មោះជាអ្វី ?

៣ — បើអ្នកបានធ្វើជាចៅហ្វាយខេត្ត អ្នកបំពេញ មុខងារ ដូចម្តេចខ្លះ ?

— បណ្ដាជននៅប្រទេសខ្មែរ —

មេរៀន .—

នៅប្រទេសខ្មែរ មានបណ្ដាជនប្រហែល ៥ លាននាក់ ហើយក្នុងចំនួននេះ បាន រាប់បញ្ចូលទាំងជនជាតិបរទេសផង ។

១ .— ខេត្តស្ទឹងត្រែង

ប្រជាជនខ្មែរ	១២.៨០០ នាក់
ជនជាតិលាវ	១០.០០០ នាក់
ព្នង	២១.០០០ នាក់
ចិន	២.៤០០ នាក់
យួន	៦០០ នាក់
ភូមា	២០០ នាក់

២ ខេត្តក្រចេះ

ខ្មែរ	៥៥.០០០ នាក់

ព្នង	១០.០០០	នាក់
យួន	៦.០០០	នាក់
ចាម	៣.០០០	នាក់
ចិន	៣.០០០	នាក់

៣.– ខេត្តកំពង់ចាម

ខ្មែរ	៥៤៣.០០០	នាក់
ចាម	៣០.០០០	នាក់
យួន	១៥.០០០	នាក់
ចិន	១៦.០០០	នាក់

៤– ខេត្តកំពង់ធំ

ខ្មែរ	២០៤.០០០	នាក់
គួយ	៤.៥០០	នាក់
យួន	២.០០០	នាក់
ចិន	២.០០០	នាក់

៥ – ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង

ខ្មែរ	១៥០.០០០ នាក់
យួន	២៤.០០០ នាក់
ចិន	៤.០០០ នាក់
ចាម	៣.០០០ នាក់

៦ – ខេត្តសៀមរាប

ខ្មែរ	២១១.០០០ នាក់
យួន	២.៣០០ នាក់
ចិន	១.៥០០ នាក់

៧ – ខេត្តបាត់ដំបង

ខ្មែរ	៤៤០.០០០ នាក់
យួន	១៦.០០០ នាក់
ចិន	១៥.០០០ នាក់

៨ - ខេត្តពោធិសាត់

ខ្មែរ ១៤៥.០០០ នាក់

យួន ៦.០០០ នាក់

ចិន ៥.០០០ នាក់

លាវ ៣០០ នាក់

៩ - ខេត្តព្រៃវែង

ខ្មែរ ៣០០.០០០ នាក់

យួន ៥០.០០០ នាក់

ចិន ៧.០០០ នាក់

១០ - ខេត្តស្វាយរៀង

ខ្មែរ ១៩៤.១០០ នាក់

យួន ៣០.០០០ នាក់

ចិន ៤.០០០ នាក់

១១ - ខេត្តកណ្ដាល

ខ្មែរ ៥៩០.០០០ នាក់

យួន ១៤៣.០០០ នាក់

ចាម ១០.០០០ នាក់

ចិន ១១៥.០០០ នាក់

១២ - ខេត្តកំពង់ស្ពឺ

ខ្មែរ ១៧៥.០០០ នាក់

ចិន ៤.០០០ នាក់

យួន ៥០០ នាក់

១៣ - ខេត្តតាកែវ

ខ្មែរ ៣៤៣ ០០០ នាក់

យួន ១៥.០០០ នាក់

ចិន ៦,០០០ នាក់

ចាម ១.០០០ នាក់

១៤ ខេត្តកំពត

ខ្មែរ	១៩៥.០០០	នាក់
ចិន	២០.០០០	នាក់
យួន	៧.០០០	នាក់
ចាម	៧.០០០	នាក់
ស៊ូប	២០០	នាក់

ក្រុងភ្នំពេញ

ខ្មែរ	២៦០.០០០	នាក់
ចិន	១០០.០០០	នាក់
យួន	១១០.០០០	នាក់
ជាតិអឺរ៉ុប	៣.៨០១	នាក់

ពាក្យសួរ.–

១– ប្រទេសខ្មែរ មានបណ្ដាជនចំនួនប៉ុន្មាន ?

២– ជាតិបរទេស ដែលពឹងអាស្រ័យលើទឹកដីយើង តាំងទុកជាប្រជាជនយើងឬទេ ?

៣– ជនបរទេសនេះ មានអំណាចបង្កើនយោធាយ ក្នុងប្រទេសយើងឬទេ ?

ជំពូកទី ២

ប្រទេសខ្មែរ – អំពីព្រះមហាក្សត្រិយ៍ – អំពីរដ្ឋសភា – អំពីរបៀបជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងរាស្ត្រ – អំពីសភាប្រជារាស្ត្រប្រចាំខេត្ត និងប្រចាំព្រះរាជធានី – អំពីក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រ – អំពីរដ្ឋាភិបាល – អំពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី –

– ប្រទេសខ្មែរ –

មេរៀន .–

ប្រទេសខ្មែរ ឈ្មោះថា កម្ពុជា ។ កម្ពុជាជារដ្ឋរាជានិយម កាន់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យមានរដ្ឋធម្មនុញ្ញ តាំងពីឆ្នាំ ១៩៤៧ មក ។ កម្ពុជាជាប្រទេសអព្យាក្រឹត មានឥស្សរភាពនិងអធិបតេយ្យគ្រប់គ្រាន់ បានអនុវត្តនយោបាយ ៥ លក្ខណ៍ការរួមរស់នៅក្នុងសន្តិភាព ។

កម្ពុជា ជាសមាជិកនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (ថ្ងៃ១៤ ធ្នូ ១៩៥៥) ។ របៀបរាជការមានគ្រប់គ្រាន់ ដូចប្រទេសប្រជាធិបតេយ្យដទៃដែរ គឺមានរដ្ឋសភា, ក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រ, រដ្ឋាភិបាល ទីផ្នុលាការ ។

ពាក្យពន្យល់ .-

រាជានិយម = ប្រទេសនិយមស្តេច ; ប្រទេសដែលយកស្តេចជាធំបង្អស់ ។

លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ = អធិបតី នៅលើប្រជារាស្ត្រ ; រាស្ត្រជាធំ ។

រដ្ឋធម្មនុញ្ញ = ច្បាប់សម្រាប់រដ្ឋ, ច្បាប់ដែលអ្នកកំណាន់របស់រាស្ត្របង្កើត ។

អព្យាក្រឹត = នៅកណ្តាល មិនអើតេរកាខ្មែ ឬទៅស្តាំ ។

ឥស្សរភាព = ភាវៈមានអំណាចបរិបូណ៌ (ឯក-
រាជ្យ) ។

អធិបតេយ្យ ឬ អធិបតីភាព = ភាពជាធំក្នុងចំ-
ណោម ។

អនុវត្ត = ធ្វើតាម, យកតម្រាប់តាម ។

វេទិកា = ទីប្រជុំប្រឹក្សាការសម្រាប់ប្រទេស

ពាក្យសួរ

១- កម្ពុជា ជារដ្ឋបែបម្ដេច ?

២- កម្ពុជា បានចូលជាសមាជិកអង្គការសហប្រជា-
ជាតិកាលពីឆ្នាំណា ?

៣- កម្ពុជាអនុវត្តនយោបាយដូចម្ដេច ?

៤- ប្រទេសកម្ពុជាមានរបៀបចាត់ចែងកិច្ចការ យ៉ាង
ណាខ្លះ ?

- អំពីព្រះមហាក្សត្រិយ៍ -

មេរៀន. -

ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ទ្រង់ជាអគ្គប្រមុខនៃរដ្ឋ, ជាទីគោរពសក្ការៈនរណានឹងល្មើសពុំបាន ។ នីតិ-ភាពនៃព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ត្រូវកំណត់តាំងពីព្រះជន្មាយុ ១៨ ព្រះវស្សា ។ ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ទ្រង់នូវរាជសិទ្ធិរំលាយរដ្ឋសភាបាន, ទ្រង់ជ្រើសយកនាយករដ្ឋមន្ត្រី, ទ្រង់ជាអធិបតីទីប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រី, ទ្រង់បង្កើតព្រមទាំងព្រះរាជ-ទានឋានន្តរៈស័ក្តិខាងស៊ីវិលនិងខាងទាហាន ។ ទ្រង់នូវរាជសិទ្ធិ លើកលែងទោស និងបន្ធូយទោស; ទ្រង់ជាអគ្គប្រមុខលើកំឡាំងទាហានទាំងឡាយ ។

ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ខ្មែរបច្ចុប្បន្ននេះ ទ្រង់ព្រះ

នាមព្រះសុភម្រឹត ហើយនឹងព្រះមហាក្សត្រិ-
យានី ព្រះនាមព្រះកុសុមនារីរត្ន ។ អគ្គប្រមុខ
រដ្ឋ ទ្រង់គង់នៅក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនាក្រុងចតុ-
មុខ ភ្នំពេញ ។

ពាក្យពន្យល់ .—

មហាក្សត្រិយ៍ = ស្ដេចធំ ។

ទីតិកាល = គ្រប់ច្បាប់ ; ភាពជាអ្នកពេញការ ។

រាជសិទ្ធិ = អំណាចរបស់ព្រះរាជា ; អំណាច របស់ស្ដេច ។

ហ៊ានន្តរសក្តិ = ឥរសក្តិ ។

បច្ចុប្បន្ន = សម័យនេះ, ក្នុងគ្រាឥឡូវនេះ ។

ពាក្យសួរ.-

១ - អ្នកណាជាប្រមុខរដ្ឋខ្មែរ ?

២ - ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ទ្រង់នូវរាជសិទ្ធិណាខ្លះ ?

៣ - ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ និងព្រះមហាក្សត្រិយានីខ្មែរ-

យើង នាបច្ចុប្បន្ននេះ ទ្រង់ព្រះនាមអ្វី ?

★★

- អំពីរដ្ឋសភា -

មេរៀន ៈ-

រដ្ឋសភាជាអ្នកប្រើអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ ។ រដ្ឋសភាមានសិទ្ធិពេញមត់តាំងច្បាប់ ។ សមាជិកទាំងឡាយនៅរដ្ឋសភា ជាអ្នកតំណាងរបស់ប្រជាជាតិខ្មែរទាំងមូល ។ តាមគោលការណ៍ក្នុងចំនួនពលរដ្ឋខ្មែរ ១០.០០០ នាក់ ដែលមានអាយុ ២០ ឆ្នាំឡើងទៅត្រូវមានអ្នកតំណាងមួយរូប ។ អ្នកតំណាងរាស្ត្រត្រូវមានអាយុ ២៥ ឆ្នាំយ៉ាងតិច ហើយនៅក្នុងតំណែងខ្លួន បានត្រឹមតែ ៤ ឆ្នាំទេ ។ ក្នុងសមាជិកភាពនៃរដ្ឋសភា អ្នកតំណាងរាស្ត្រ មិនអាចត្រូវចោទប្រកាន់រកខ្លួន ចាប់ខ្លួនបុំឃាំង ឬយកទៅជំនុំជំរះឡើយ ។ រដ្ឋសភា មានសម័យប្រជុំសាមញ្ញយ៉ាងតិច

២ ដងក្នុងមួយឆ្នាំ ៗ សម័យប្រជុំនីមួយ ៗ មាន
កំណត់យ៉ាងតិចត្រឹម ៣ ខែ ៗ

មន្ទីរវេជ្ជសភា ឋិតនៅក្រុងភ្នំពេញ សព្វ
ថ្ងៃនេះមានសមាជិកទាំងអស់ ៩១ រូប ៗ

ពាក្យពន្យល់ .-

វេជ្ជសភា = ទីប្រឹក្សាការសម្រាប់វេជ្ជ ៗ

អំណាចនីតិបញ្ញត្តិ=អំណាចធ្វើច្បាប់សម្រាប់ប្រជាជនៗ

សាមញ្ញ = ធម្មតា

ពាក្យសួរ -

១– អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ចូលទៅប្រជុំឯទីណា ?

២– វេជ្ជសភាមានអំណាចអ្វី ?

៣– បេក្ខជនតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវមានអាយុយ៉ាងតិច
ត្រឹមប៉ុន្មានឆ្នាំ ?

៤– គេអាចចាប់ចងឃុំឃាំង អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ក្នុង

ពេលដែលនៅជាសមាជិកភាពបានដែរ ឬទេ ?

៥– ក្នុងរដ្ឋសភាខ្មែរសព្វថ្ងៃ មានសមាជិកប៉ុន្មាននាក់ ?

៦– អ្នកតំណាងរាស្ត្រនៅស្រុកអ្នក ឈ្មោះអ្វី ?

៧– អ្នកតំណាងរាស្ត្រនេះ បានចូលទៅកាន់រដ្ឋសភា តាំងពីពេលណា ?

- អំពីរបៀបជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ -

មេរៀន .-

ការជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវធ្វើដោយវិធីបោះឆ្នោតសម្ងាត់ជាសាកល ។ ក្នុងសម័យបោះឆ្នោតនោះ មានបេក្ខជនជាច្រើន ឈរឈ្មោះឲ្យគេជ្រើសតាំង ។ បុរសនិងស្ត្រីខ្មែរទាំងឡាយមានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជន និងមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតឲ្យបេក្ខជនណាមួយដែលខ្លួនគាប់ចិត្ត ។ អធិបតេយ្យ នៃបណ្ដាជនទាំងឡាយ នឹងអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន ដោយសារការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងនេះ ដ្បិតអ្នកតំណាងនេះហើយ ដែលជាអ្នកសម្រេចការផ្សេងៗ និងចាត់ចែងកិច្ចនានាក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រទេស ព្រមទាំងជាអ្នកតែងច្បាប់ក្នុងនាមបណ្ដាជនផង ។

ហេតុនេះ ពលរដ្ឋម្នាក់ៗ មានករណីយ-
កិច្ចនឹងជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងខ្លួនឲ្យត្រឹមត្រូវ គឺ
ជាជ្រើសតាំង ដោយឥតទាក់ទិននឹងលាភ
ផ្សេង ៗ ។

ត្រូវបោះឆ្នោតឲ្យបេក្ខជន ឬ បេក្ខជនណា
ដែលខ្លួនជឿជាក់ថា មានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់
នឹងធ្វើការឲ្យប្រទេសជាតិបាន ។

ពាក្យពន្យល់ .-

បេក្ខជន = អ្នកឈរឈ្មោះប្រឡង ៗ

ពលរដ្ឋ = កំលាំងរបស់ប្រទេស គឺប្រជាជន ។

សម្បទា = សមត្ថភាពអង់អាច, មានចំណេះបរិបូណ៌ ។

ពាក្យសួរ -

១- ការជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងរាស្ត្រ ត្រូវធ្វើតាមវិធីណា ?

២- អ្នកណា មានសិទ្ធជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងរាស្ត្រ ?

៣- អ្នកដែលឃើញគេបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងអ្នកតំណាងរាស្ត្រឬទេ ?

៤- គេបង់សន្លឹកឆ្នោតនៅកន្លែងណា ?

៥- ការបោះឆ្នោត មានប្រយោជន៍ឬទេ ?

៦- បើអ្នកបានធ្វើជាតំណាងរាស្ត្រ អ្នកមានចិត្តដូចម្តេច ចំពោះរាស្ត្រទាំងឡាយក្នុងមណ្ឌលរបស់អ្នក ?

អំពីសភាប្រជារាស្ត្រប្រចាំខេត្ត នឹងប្រចាំព្រះរាជធានី

មេរៀន .—

ក្រៅអំពីរដ្ឋសភា ដែលមានទីតាំងនៅឯភ្នំពេញ យើងមានសភាមួយទៀត ហៅថាសភាប្រជារាស្ត្រប្រចាំខេត្តនឹងប្រចាំព្រះរាជធានី ។

សមាជិកនៃសភានេះ ជាអ្នកតំណាងស្រុកនីមួយ ៗ ក្នុងខេត្ត នឹងជាអ្នកតំណាងសង្កាត់នីមួយ ៗ ក្នុងរាជធានី ។

រដ្ឋធម្មនុញ្ញ បង្កើតឲ្យមានសភាប្រជារាស្ត្រនេះ ដើម្បីឲ្យការត្រួតត្រារបស់ប្រជាជន លើរដ្ឋាភិបាល បានជិតជិតទៅទៀត ។

សមាជិកនៃសភាប្រជារាស្ត្រ ត្រូវជ្រើសតាំងតាមវិធីបោះឆ្នោតសាកលដោយចំពោះ ៗ អ្នកដែលមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតនោះ គឺពលរដ្ឋខ្មែរទាំង

ពីរគេ ដែលមានអាយុយ៉ាងតិច ២០ ឆ្នាំ ។

សភាប្រជារាស្ត្រ ត្រូវប្រជុំនៅទីប្រជុំខេត្ត ឬនៅរាជធានី ក្នុងមន្ទីរមួយដែលបានរៀបប្រចាំការ ។

សមាជិកសភាប្រជារាស្ត្រ ត្រូវជ្រើសតាំង សម្រាប់ពីរឆ្នាំ ។

សភាប្រជារាស្ត្រ មានភារៈបញ្ចេញមតិ, ជូនយោបល់ ចំពោះការអនុមតិ នៃថវិកាជាតិ ចំពោះបញ្ជីស្រង់ប្រាក់ចំណូល ចំណាយផ្តាច់ឆ្នាំ សេចក្តីព្រាងកិច្ចចងការប្រាក់នៃរដ្ឋាភិបាល ។

ពាក្យពន្យល់ .–

រដ្ឋធម្មនុញ្ញ = ច្បាប់សម្រាប់រដ្ឋ ។

រាជធានី = ទីក្រុងធំដែលមានស្តេចគង់នៅ ។

មតិ = យោបល់ ។

ថវិកា = ប្រាក់ចំណូល និងប្រាក់ចំណាយ ។

ពាក្យសួរ.–

១ – ដទៃពីរដ្ឋសភា នៅស្រុកខ្មែរយើងមានសភាអ្វី· ទៀតទេ ?

២ – សភាប្រជារាស្ត្រ មានប្រយោជន៍អ្វីដល់ជាតិ ឬទេ ?

៣ – សភានេះមានអាណត្តិប៉ុន្មានឆ្នាំ ?

៤ – ស្ត្រី មានសិទ្ធិឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនសភាប្រ· ជារាស្ត្របានឬទេ ?

៥ – ទីប្រជុំនៃសភាប្រជារាស្ត្រ នៅឯណា ?

៦ – បើអ្នកបានធ្វើជាសមាជិកសភាប្រជារាស្ត្រ អ្នកនឹងបំពេញមុខការអ្វីខ្លះ ?

-អំពីក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រ-

មេរៀន—

ក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រ ជាសភាមួយធ្វើការអមសភាប្រជាជាតិ ក្នុងកិច្ចបង្កើតច្បាប់សម្រាប់នគរ ។ ក្រុមនេះមានភារៈខាងឲ្យយោបល់ក្នុងការសំរេចច្បាប់នីមួយ ៗ ប៉ុន្តែគ្មានសិទ្ធិបញ្ចេញមតិតាំងច្បាប់ទេ ។ គណៈរដ្ឋមន្ត្រីមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រឡើយ ។

សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រ មាន ២០ រូប ។ សមាជិកខ្លះត្រូវតាត់តាំង ខ្លះត្រូវជ្រើសតាំង ដោយបោះឆ្នោតអសាកល ។ ទីងឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្របាន ត្រូវមានអាយុយ៉ាងតិចត្រឹម ៤០ ឆ្នាំ ។

អាណត្តិនៃក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជាណាចក្រ មាន ៤ ឆ្នាំ ដូចសភាប្រជាជាតិដែរ ។

ពាក្យពន្យល់.-

សិទ្ធិ = អំណាច ។

មតិ = យោបល់ ។

អាណត្តិ ៤ ឆ្នាំ = កំណត់ពេល ៤ ឆ្នាំ យ៉ាងដាច់ខាត ។

ពាក្យសួរ.-

១ - ក្រុមណាធ្វើការអមសភាប្រជាជាតិ ?

២ - ក្រុមប្រឹក្សា ព្រះរាជាណាចក្រមានសិទ្ធិបញ្ចេញមតិតាំងច្បាប់ ឬទេ ?

៣ – ហេតុដូចម្តេច បានជាគណៈរដ្ឋមន្ត្រី មិនទទួលខុសត្រូវចំពោះក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រ ?

៤ – ទឹងឈរឈ្មោះជាបេក្ខជនក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រ បុគ្គលម្នាក់ៗ ត្រូវមានអាយុប៉ុន្មាន ?

៥ – អាណត្តិនៃក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជអាណាចក្រ ខុសគ្នាពីសភាប្រជាជាតិ ឬទេ ?

★ ★

- អំពីរដ្ឋាភិបាល -

មេរៀន .-

រដ្ឋាភិបាល ជាអ្នកកាន់អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ គឺជាអ្នកអនុវត្តច្បាប់ ដែលរដ្ឋសភាបានបង្កើត ។

ក្នុងរដ្ឋាភិបាល មាននាយកមួយរូបហៅថា នាយករដ្ឋមន្ត្រី ។ នាយករដ្ឋមន្ត្រីនេះ បានជ្រើសតាំងដោយព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ។ នាយករដ្ឋមន្ត្រី រើសមន្ត្រីឯទៀតដោយខ្លួនឯង តែរដ្ឋមន្ត្រីទាំងអស់ អាចចូលកាន់តំណែងបានលុះត្រាតែបានទទួល សេចក្តីទុកចិត្តអំពីរដ្ឋសភាផង ។

គណៈរដ្ឋមន្ត្រីប្រជុំគ្នា រាល់សប្តាហ៍ដើម្បីពាត់វិធានការណ៍ អនុវត្តច្បាប់ ។ គណៈរដ្ឋមន្ត្រី មានអំណាចព្រាងច្បាប់ដែរ ហើយផ្ញើ

ទៅឲ្យរដ្ឋសភាអនុមតិ ។

រដ្ឋមន្ត្រីគ្រប់រូប ទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាចំពោះរដ្ឋសភា

អំពីកិច្ចនយោបាយទូទៅ ។

ពាក្យពន្យល់ .–

និតិប្រតិបត្តិ = ធ្វើតាមច្បាប់បង្គាប់មក ។

អនុវត្តន៍ = ការធ្វើតាម ។

អនុមតិ = យល់ព្រម ។

នយោបាយ = គលល្បិចដឹកនាំប្រទេសជាតិ ។

ពាក្យសួរ.–

១– រដ្ឋាភិបាល កាន់អំណាចអ្វី ?

២– រដ្ឋាភិបាលមានសិទ្ធិព្រាងច្បាប់ឬទេ ?

៣– អ្នកណាជ្រើសតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រី ?

៤– ហេតុដូចម្តេចបានជាគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ទទួលខុសត្រូវ

រួមគ្នា ចំពោះរដ្ឋសភា ?

★ ★ ★

– អំពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី –

មេរៀន .–

គណៈរដ្ឋមន្ត្រីមានសមាជិកយ៉ាងច្រើនត្រឹម ១២ រូប រាប់បញ្ចូលទាំងរដ្ឋលេខាធិការផង ។ រដ្ឋមន្ត្រីមួយរូប ៗ ជានាយកលើក្រសួងនីមួយ ៗ ដូចជា៖

នាយករដ្ឋមន្ត្រី Président du conseil des ministres-

រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស Ministre des affaires étrangères

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ Ministrse de l'intérieur

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណៈសិក្សាធិការ Ministre de l'instruction publique

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណៈសុខាភិបាល Ministre de la santé publique

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ Ministre des finances

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការពារជាតិ : Ministre de la défense nationale

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសន្តិសុខជាតិ : Ministre de la sécurité nationale

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណៈការ : Ministre des travauœ publics

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ : Ministre de la justice

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឃោសនាការជាតិ : Ministre de l'information nationale

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម : Ministre be l'agriculture

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ . Ministre de l'économie nationale

ពាក្យសួរ –

១– អ្នកណាជ្រើសតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រី ?

២– អ្នកណារើសយករដ្ឋមន្ត្រីឯទៀតៗ ?

៣– ក្នុងរដ្ឋាភិបាលនីមួយៗ មានរដ្ឋមន្ត្រីជួបគ្នាឬទេ?

៤– អ្នកណាធំជាងគេ ក្នុងក្រសួងសិក្សាធិការ ?

ជំពូកទី៣

អំពីរបៀបតុលាការ – អំពីអំណាចតុលាការ – ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ នឹងតុលាការជាន់ខ្ពស់ – ចៅក្រមនឹងព្រះរាជអាជ្ញា – សាលាលហុ – សាលាដំបូង – សាលាក្រុមទោស – សាលាឧទ្ធរណ៍ – សាលាឧក្រិដ្ឋ – សាលាវិនិច្ឆ័យ – បទប្រព្រឹត្តដែលមានត្រាទុកក្នុងច្បាប់ – តំណែងសក្ដិមន្ត្រីតុលាការ ។

– អំពីរបៀបតុលាការ –

មេរៀន .–

ក្រុមតុលាការ សំរាប់ជំនុំជំរះកាត់សេចក្ដី, ពិន័យ ឬធ្វើទោសជនណា ដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសនឹងច្បាប់ ឬកើតហេតុទាស់ទែងនឹងគ្នា ។ ក្រុមតុលាការ មានរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ (គឺលោកយោមរាជ) ជានាយកត្រួតត្រា ហើយក្រុមនេះមានច្រើនថ្នាក់ទៀតផង ដូចសា សាលហុ –

សាលាដំបូង – សាលាក្រុមចោទ – សាលាឧទ្ធរណ៍ – សាលាឧក្រិដ្ឋ និងសាលាវិនិច្ឆ័យ ។

ពាក្យសួរ .–

១– ក្រុមណាដែលមានការៈ កាត់សេចក្ដីពិន័យធ្វើទោសដល់ជន ដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់ ។

២– អ្នកណាជានាយកត្រួតត្រាលើក្រុមតុលាការ ?

៣– ក្រុមតុលាការនៅប្រទេសខ្មែរ មានប៉ុន្មានថ្នាក់?

៤– ចូរបង្ហាញមន្ទីរចាត់ការក្រុមតុលាការ ក្នុងទីប្រជុំខេត្តរបស់អ្នក ។

- អំពីអំណាចតុលាការ -

មេរៀន. -

អំណាចតុលាការ គឺអំណាចកាត់សេចក្ដីរកខុសរកត្រូវ តាមដោយយុត្តិធម៌ ។

ច្បាប់តុលាការមានត្រាទុកក្នុងច្បាប់ព្រហ្ម-ទណ្ឌ នឹងក្នុងច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី ។ នៅពេលកាត់ក្ដី អស់លោកចៅក្រម ត្រូវយកច្បាប់តុលាការមកអនុវត្តន៍ ។

ដើម្បីគាំទ្រនឹងការពារសេចក្ដីយុត្តិធម៌ កុំឲ្យល្អៀង គេបានបង្កើតក្រុមមួយផ្សេងទៀត ហៅថាក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់នៃតុលាការ ។ ក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់នេះ មានលោករដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ជាអធិបតី ; សមាជិក ២ រូបបាត់តាំងដោយព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ហើយនឹងសមាជិក ២

រូបទៀត ជ្រើសតាំងដោយវិជ្ជសភា ។

ក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់នៃតុលាការ មានភារៈ

មើលត្រួតត្រា កិច្ចអនុវត្តន៍ច្បាប់របស់ពួកចៅ

ក្រមឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

ពាក្យពន្យល់.-

យុត្តិធម៌ = សេចក្តីទៀងត្រង់ ។

ព្រាហ្មណ្ណ = កាផ្សាព្រាហ្ម ។

វេជ្ជប្បវេណី = ប្រពៃណីសម្រាប់វេជ្ជ ។

អធិបតី = ធំបង្អស់ ។

អនុវត្តន៍ = ការធ្វើតាម ។

ពាក្យសួរ.-

១ – ដូចម្ដេច ហៅថាអំណាច ?

២ – អំណាចតុលាការ នៅត្រង់ណា ?

៣ – ច្បាប់តុលាការមាននៅគន្ថច្បាប់ណាខ្លះ ?

៤ – អ្នកណាគេទទួលបញ្ជាប់តុលាការ ?

៥ – តើក្រុមស្នងតែមួយឬច្រើន ដូចបញ្ជាប់តុលាការ - ឬទេ ?

៦ – ហេតុអ្វីបានគេបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ នៃតុលាការ ?

៧– អ្នកណាជាអធិបតីក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់នៃតុលាការ?

-- ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ និងតុលាការជាន់ខ្ពស់ --

មេរៀន.-

ក្នុងអំណាចតុលាការ ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ទ្រង់មានរាជសិទ្ធិ អាចដោះលែងមនុស្សទោស ឬ បន្ថយទោស ដល់អ្នកជាប់ទោសបានដែរ ។ រដ្ឋមន្ត្រីណាប្រព្រឹត្តខុសនឹងច្បាប់ ត្រូវរដ្ឋសភាប្តឹងទៅតុលាការជាន់ខ្ពស់ ឲ្យយកខ្លួនរដ្ឋមន្ត្រីនោះ ទៅជំនុំជំរះ ។

តុលាការជាន់ខ្ពស់ មានសមាជិក៥រូប គឺ ជ្រើសយកចៅក្រមជាន់ខ្ពស់ ២រូប, សមាជិករដ្ឋសភា១រូប, ក្រុមប្រឹក្សាព្រះរាជាណាចក្រ២រូប ។

ពាក្យពន្យល់.-

រាជសិទ្ធិ = អំណាចព្រះរាជា, អំណាចរបស់ស្តេច ។

រដ្ឋសភា = ទីប្រឹក្សាសម្រាប់រដ្ឋ ។

ពាក្យសួរ.—

១ – ព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ទ្រង់មានរាជសិទ្ធិអ្វីទេ ក្នុងអំណាចតុលាការ ?

២ – អ្នកណាកាត់ក្ដី ដល់រូបវន្តបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្ត ខុសនឹងច្បាប់ ។

៣ – តុលាការជាន់ខ្ពស់ មានសមាជិកប៉ុន្មានរូប ?

៤ – គេរើសយកសមាជិកនោះ ពីណាមក ?

-ចៅក្រម និងព្រះរាជអាជ្ញា-

មេរៀន.-

ចៅក្រម មានពីរពួក ។ ចៅក្រមជំនុំជំរះកាត់ក្តីមួយពួក និងចៅក្រមចាំតែផ្សំសំណុំរឿងចោទមួយពួកទៀត ។ ចៅក្រមជំនុំជំរះកាត់ក្តី ហៅថា ចាងហ្វាងសាលា មានការៈកាត់ក្តីសម្រេចថា កូនក្តីណាខុស ណាត្រូវ ឬទទួលទោសប៉ុណ្ណេះ ប៉ុណ្ណោះ តាមច្បាប់តុលាការ ។

ឯចៅក្រមចាំផ្សំសំណុំរឿងចោទ ហៅថា ព្រះរាជអាជ្ញា ជាអ្នកតំណាងព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ដើម្បីការពារប្រយោជន៍សង្គម ប្រឆាំងនឹងប្រយោជន៍បុគ្គលម្នាក់ៗ ដែលមានមេធាវី ជាអ្នកអះអាងការពារដែរ ។

ពាក្យសួរ.-

១ - តើក្រមមានប៉ុន្មានពួក ?

២ - ចាងហ្វាងសាលា មានការៈកិច្ចដូចម្ដេច ?

៣ - ព្រះរាជអាជ្ញា បំពេញមុខងារអ្វី ?

៤ - មេធាវី ជួយការពារអ្នកណា ?

- សាលាលហុ -

មេរៀន.–

សាលាលហុ សម្រាប់ជំនុំជំរះបទលហុ គឺទោសល្មើសធ្វេសប្រហែសនឹងច្បាប់បញ្ញត្តិ ។ សាលាលហុមានអំណាចកាត់សេចក្ដី ធ្វើទោសដាក់គុកពី១ថ្ងៃទៅដល់៥ថ្ងៃយ៉ាងច្រើន (មានទុកផ្លូវឧទ្ធណ៍) បើពិន័យជាប្រាក់វិញពីត្រឹម១៥រៀលទៅដល់ ១៥០ រៀល (ឥតទុកផ្លូវឧទ្ធរណ៍ទេ) ប៉ុន្តែបើនឹងប្តឹងទៅសាលាវិនិច្ឆ័យបាន ។

សាលាលហុ មានចាងហ្វាង តែមួយទេ ដែលមានមុខការជំនុំជំរះ និងសំរេចកិច្ចទាំង-ឡាយជាផ្លូវការ ។ មានក្រឡាបញ្ជីម្នាក់ ជួយកិច្ចការផ្សេងៗ ព្រមទាំងអមចាងហ្វាង ក្នុងការជំនុំជំរះ ។ ក្នុងប្រទេសខ្មែរយើង មានសាលា

លហុតែ ២ ទេ គឺមាននៅក្រុងភ្នំពេញមួយ ដែលយើងធ្លាប់ហៅថាសាលាលុហុន ហើយទីពីរមាននៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ១ ទៀត ។

ចំណែកឯខេត្តនានាវិញ គេធ្វើសាលាលហុ នឹងសាលាដំបូង ។ ចាងហ្វាងសាលាដំបូង ក៏មានមុខងារ ជាចាងហ្វាងសាលាលហុដែរ ។

ពាក្យសួរ.–

១ – សាលាលហុ ជំនុំជំរះបទអ្វី ?

២ – សាលានេះ មានអំណាចកាត់ទោសដាក់គុក ពីប៉ុន្មានថ្ងៃ ទៅដល់ប៉ុន្មានថ្ងៃ ?

៣ – បើពិន័យជាប្រាក់វិញ ពីប៉ុន្មានរៀល ទៅដល់ប៉ុន្មានរៀល ?

៤ – ក្នុងសាលាលហុ មានចាងហ្វាងប៉ុន្មាននាក់ ?

៥ – ស្រុកខ្មែរ មានសាលាលហុប៉ុន្មាន ?

៦ – សាលាលហុនៅភ្នំពេញ មានឈ្មោះអ្វី ជាពិសេស ?

– សាលាដំបូង –

មេរៀន .–

សាលាដំបូងតាំងនៅគ្រប់ទីរួមខេត្តទាំងអស់ នៃកម្ពុជរដ្ឋ ។

នៅសាលាដំបូងនីមួយ ៗ មានចៅហ្វាយសាលា, ព្រះរាជអាជ្ញា, សុភាចារបុរស, ក្រឡាបញ្ជី និង សមុហបញ្ជី ។

សាលាដំបូង សម្រាប់ជំនុំជំរះកាត់សេចក្ដីរឿងអាជ្ញាគតិ បានត្រឹមតែបទមជ្ឈិមទោ គឺទោ-:ទោសដាក់គុក ពី ៦ ថ្ងៃ ទៅ ៥ ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ ពីត្រឹម ១៥១ រៀល ទៅដល់ ៤០.០០០ រៀល

ពាក្យពន្យល់ .-

ចៅហ្វាយសាលា = ចៅក្រមជំនុំជំរះកាត់ក្ដី ។

ព្រះរាជអាជ្ញា = ទៅក្រមផ្សំសំណុំរឿងទោទ ជាអ្នក

តំណាងព្រះរាជា ។

សុភាចារបុរស = ទៅក្រមស៊ើបសួរ ។

ពាក្យសួរ .-

១ - ក្នុងទីប្រជុំខេត្តរបស់អ្នក មានសាលាជំនុំជំរះ

កាត់ក្ដីឬទេ ? គេហៅថាសាលាអ្វី ?

២ - ក្នុងសាលាដំបូងមានចៅក្រមប៉ុន្មាននាក់ ?

៣ - សាលាដំបូង កាត់សេចក្ដីរឿងអាជ្ញាគតិ បាន

ត្រឹមណា ?

៤ - សាលានេះ មានអំណាចដាក់ទោសមនុស្សជាប់

គុកប៉ុន្មានឆ្នាំយ៉ាងច្រើន ? បើពិន័យជាប្រាក់ ពី-

ត្រឹមប៉ុន្មានរៀលទៅដល់ប៉ុន្មានរៀល ?

- សាលាក្រុមចោទ -

មេរៀន .-

សាលាក្រុមចោទ តាំងនៅក្រុងភ្នំពេញ សម្រាប់ពិនិត្យមើលពាក្យចោទផ្សេងៗ ដែលគូក្តី មិនសុខចិត្តនឹងការជំនុំជំរះនៅសាលាដំបូងនា - នា ៗ លុះបានពិចារណាមើលរឿងទាំងនោះ ត្រឹមត្រូវហើយ ឬមួយនៅមានចន្លោះកិច្ចម្យ៉ាង ៗ ពុំបានពោលសេចក្តីបរិបូណ៌ ក៏ធ្វើតតមានតាមហេតុពិនិត្យនោះជូនទៅសាលាឧទ្ធរណ៍ជំនុំជំរះ ៗ សាលាក្រុមចោទ ជាសាលាជំនួយនៃសាលាឧទ្ធរណ៍ ៗ

ពាក្យពន្យល់ .-

ពិចារណា = ពិនិត្យមើលយ៉ាងម៉ត់ចត់ ៗ

ពតិមាន = ដំណឹង, សេចក្តីឲ្យការម្យ៉ាង ៗ ៗ

ពាក្យសួរ –

១ – បើគូក្តីមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសំរេចរបស់សាលា-ដំបូង ត្រូវបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅឯសាលាណាទៀត ?

២– សាលាក្រុមចោទមានភារៈបំពេញមុខងារដូចម្តេច ?

៣– សាលាក្រុមចោទ មានតាំងនៅឯទីណា ?

–សាលាឧទ្ធរណ៍–

មេរៀន. –

សាលាឧទ្ធរណ៍ មានតែមួយទេ តាំងនៅក្រុងភ្នំពេញ សម្រាប់ពិភាក្សា កាត់សេចក្ដីសាជាថ្មី ដែលគូក្ដីមិនសុខចិត្ត នឹងសាលាលហុសាលាដំបូង ដែលជំនុំជំរះកាត់សេចក្ដី បើគេប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ អំពីបទលហុក្ដី បទមជ្ឈិមក្ដី

ពាក្យពន្យល់.–

ពិភាក្សា = ប្រឹក្សាគ្នា ។

បទលហុ = បទស្រាលបំផុត ។

បទមជ្ឈិម = បទកណ្ដាល ។

ពាក្យសួរ. –

១ – សាលាឧទ្ធរណ៍បំពេញមុខងារដូចម្ដេច ?

២ – ស្រុកខ្មែរយើងមានសាលាឧទ្ធរណ៍ប៉ុន្មាន ? តាំងនៅឯណា ?

– សាលាឧក្រិដ្ឋ –

មេរៀន. –

សាលាឧក្រិដ្ឋ សម្រាប់ជំនុំជំរះទោសធ្ងន់ដែលចូលជាបទឧក្រិដ្ឋ តាំងពីទោស ៥ ឆ្នាំទៅដល់ទោសអស់ជីវិត ឬត្រូវពិឃាតជីវិតជន៍ ។ បើមិនសុខចិត្តនឹងសាលក្រម សាលាឧក្រិដ្ឋទេត្រូវប្តឹងទៅសាលាវិនិច្ឆ័យជាសំរេច ។

ពាក្យពន្យល់. –

ពិឃាត = ប្រហារជីវិត, សម្លាប់ ។

ទោសឧក្រិដ្ឋ ដូចជាៈទោសលួចសម្លាប់គេជាដើម ។

ពាក្យសួរ.–

១– សាលាអ្វី ដែលមានអំណាចធំជាងសាលាសាឧទ្ធរណ៍ ?

២— ស្រុកខ្មែរមានសាលាឧក្រិដ្ឋប៉ុន្មាន ?

៣— សាលាឧក្រិដ្ឋ កាត់ទោសដូចម្ដេច ?

៤— បើគេមិនសុខចិត្តទឹងសាលក្រមរបស់សាលា

ឧក្រិដ្ឋ តើត្រូវប្ដឹងទៅសាលាណាទៀត ?

-សាលាវិនិច្ឆ័យ-

មេរៀន.-

សាលាវិនិច្ឆ័យ មានតែមួយគត់នៅក្រុងភ្នំពេញ ។ គឺជាសាលាធំបំផុតសម្រាប់ពិនិត្យរឿងហេតុ នឹងជំនុំជំរះសាឡើងវិញ នូវក្តីណាដែលគូវិវាទប្តឹងសាទុក្ខមិនសុខចិត្តនឹងសាលក្រម, សាលាលហុ, សាលាដំបូង, សាលាឧទ្ធរណ៍, សាលាឧក្រិដ្ឋ ។ បើពិភាក្សាទៅឃើញថាខុសនឹងច្បាប់ ក៏ជំនុំជំរះកាត់សាជាថ្មីម្តងទៀតឲ្យបានត្រឹមត្រូវ បើឃើញថាបានជំនុំជំរះសុបតែត្រឹមត្រូវហើយ ក៏បដិសេធពាក្យបណ្តឹងសាទុក្ខចេញ ។

សាលាជំនុំជំរះក្តីក្នុងប្រទេសខ្មែរ ផុតអស់ត្រឹមសាលាវិនិច្ឆ័យនេះហើយ ។

ពាក្យពន្យល់ .–

ពិនិត្យសាជាថ្មី – មើលឡើងទៀតដោយម៉ត់ចត់ ។

បដិសេធ – លុបចោល, លែងចោល ។

ពាក្យសួរ –

១ – សាលាជំនុំជំរះក្តី ធំបំផុតនៅស្រុកខ្មែរ គឺសាលាណា ?

២ – សាលាវិនិច្ឆ័យតាំងនៅឯណា ?

៣ – សាលានេះបំពេញមុខងារដូចម្តេច ?

៤ – សាលានេះអាចយករដ្ឋមន្ត្រីណាមួយ ដែលប្រព្រឹត្តខុសនឹងច្បាប់ ទៅជំនុំជំរះកាត់ទោសបានឬទេ ?

៥ – ក្រុមតុលាការ អាចយកអំណាចទៅជំនុំជំរះកាត់ក្តី ដល់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ ដែលនៅជាសមាជិកភាពបាន ឬទេ ? ដោយហេតុអ្វី ?

★ ★

– បទប្រព្រឹត្ត ដែលមានទោសក្នុងច្បាប់ –

មេរៀន

បទប្រព្រឹត្ត ដែលមានទោសក្នុងច្បាប់បាន

ចែកជា ៣ សណ្ឋាន ៖

១ – បទឧក្រិដ្ឋ

២ – បទមជ្ឈិម

៣ – បទលហុ

ក – បទឧក្រិដ្ឋមាន៣យ៉ាង ៖

១ – បទឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ទី ៣ ត្រូវប្រហារជីវិត ។

២ – បទឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ទី ២ ត្រូវដាក់គុកបង្ខំឲ្យធ្វើការជាទម្ងន់អស់មួយជីវិត ។

៣ – បទឧក្រិដ្ឋថ្នាក់ទី ១ ត្រូវដាក់គុកបង្ខំឲ្យធ្វើការជាទម្ងន់ មានកំណត់វេលា ។

ខ-បទមជ្ឈិមមាន ៣ យ៉ាង

១ – បទមជ្ឈិមថ្នាក់ទី ៣ ត្រូវដាក់គុកពី ១ ឆ្នាំទៅដល់ ៥ ឆ្នាំ ហើយពិន័យពី ៤.០០១ រៀលទៅដល់ ៤០.០០០ រៀល ។

២– បទមជ្ឈិមថ្នាក់ទី ២ ត្រូវដាក់គុកពី១ខែទៅដល់១ ឆ្នាំ ហើយពិន័យជាប្រាក់ ពី១.២០១ រៀល ទៅដល់៤.០០០ រៀល ។

៣ – បទមជ្ឈិមថ្នាក់ទី ១ ត្រូវដាក់គុកពី៦ថ្ងៃ ទៅដល់ ១ខែ ហើយពិន័យពី ១៥១ រៀល ទៅដល់ ១.២០០ រៀល ។

កត់ចំណាំ– ទោសបទមជ្ឈិមទាំង៣ថ្នាក់នេះ គ្រាន់តែដាក់គុក ឬគ្រាន់តែពិន័យក៏បាន ។

គ-បទលហុ

បទលហុ ជាបទល្មើស ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោស